

I. **Harmen Gerrits Graet alias van Heemskerck**, kleermaker, geboren te Ravenstein omstreeks 1570, kocht te Rotterdam in 1608 een huis aan de Korte Lijnbaan. Hij trouwde aldaar op 7 mei 1596 met Maritgen Joosten van Royen uit Dordrecht. Hun zoon Jan volgt onder II.

II. **Jan Harmens Heemskerck** is geboren na 1607. Het van zijn vader geërfde huis verkocht hij in 1632. Na op 26 november 1695 te hebben getesteerd is hij op 3 maart 1699 als weduwnaar te Rotterdam begraven. Aanvankelijk was hij marktschipper van Rotterdam op Gouda, in 1690 was hij *opsiender vande admiraliteijts werf* te Rotterdam.¹ Te Delfshaven was hij op 22 januari 1651 getrouwd met Trijntje Jans Berewout (Beerwouts), dochter van Jan Janss Berewout en Grietje Jans. Haar kinderen waren:

1. Harmanus Heemskerck, volgt onder III.

2. Hendrik Heemskerck was bij Annetje Jans vader van:

A. Pieter Heemskerck, bij Elisabeth Poortael vader van Willem (gedoopt te Rotterdam op 12 juni 1706 en jong overleden) en van Willem (gedoopt te Rotterdam op 27 januari 1704).

B. Jan Wijnen Heemskerck.

C. Katrina werd te Rotterdam op 20 november 1689 ten doop gehouden door Pyetris Heemskerck.

3. Jan Jans Heemskerck woonde tot zijn dood te Rotterdam in de Groenendaal en was bij Barbara Gillis vader van:

A. Jan, te Rotterdam gedoopt op 15 januari 1681.

B. Harmanus, gedoopt te Rotterdam op 25 april 1683.

C. Cornelia, te Rotterdam op 26 april 1690 te doop gehouden door Trijntje Heemskerck en Beatrix Heemskerck.

III. **Harmanus Heemskerck**, meester-zeilmaker aan de Nieuwehaven, is te Rotterdam gedoopt op 25 januari 1654 en werd daar begraven op 11 maart 1735 in graf nummer 117 in het zuidpand van de Grote Kerk. Op 6 maart 1680 trouwde hij in zijn geboortestad met Maria Cruyt. Deze dochter van Gijsbert Joppen Cruyt en Maria Abrahams de Riemer is te Rotterdam geboren in 1657, testeerde met haar man op 14 februari 1720 en werd er begraven op 22 januari 1726. Hun kinderen volgen hierna:

1. Cornelis, te Rotterdam, geboren op 5 juni 1681, stierf daar op 18 mei 1683.

2. Johannes, te Rotterdam geboren op 20 juni 1682, stierf aldaar op 14 juli daaraanvolgende.

3. Tryntje Heemskerk is op nieuwjaarsdag 1684 te Rotterdam geboren, trouwde daar op 14 januari 1710 met Cornelis Post en stierf er op 28 juni 1713.

4. Cornelis Heemskerk, geboren te Rotterdam op 13 september 1685, werd krankzinnig en overleed in zijn geboorteplaats op 4 november 1749. Vier dagen later werd hij bijgezet in het graf van zijn vader.

5. Johannes, te Rotterdam geboren op 26 december 1688, stierf jong.

6. Maria Heemskerk werd te Rotterdam gedoopt op haar geboortedag, 19 september 1690, en aldaar begraven op haar sterfdag 24 juni 1780. Op 19 mei 1720 was zij te Rotterdam getrouwd met Ary Meyster uit Brielle, die 79 jaar oud op 23 juni 1767 bij zijn schoonvader werd begraven. Hun zoon Jan Hermanus Meyster trouwde met zijn nicht Anna Maria Heemskerk. Hun dochter Maria Meyster trouwde met Anthonie Westerbaen, weduwnaar van

---

1. Gemeentearchief Rotterdam, N 961, f 49, 25 januari 1690. Jan signeerde met †.

haar nicht Margaretha Heemskerk. Beide kinderen werden ter aarde besteld in het familiegraf bij hun ouders en grootvader Heemskerk.

7. Jan Heemskerk, volgt onder IV.

IV. **Jan Heemskerk**, koopman, is gedoopt te Rotterdam op 27 juli 1692, aldaar overleden op 14 juni 1782 en begraven in de Waalse kerk, waar zijn tweede vrouw een graf had geërfd.² Hij woonde aan de Nieuwehaven in het pand dat hij had gekocht op 8 mei 1728. Op 14 juli 1715 trouwde hij te Rotterdam met Johanna Bijl, die aldaar, in haar geboorteplaats, op 13 maart 1727 kinderloos overleed, 37 jaar oud. Hij hertrouwde te Rotterdam op 27 oktober 1728 met Margaretha Hardewil³, die daar op 27 februari 1704 was gedoopt als dochter van Barthout Hardewil en Anna van Ravensteyn en er op 21 september 1741 stierf. Haar kinderen waren:

1. Herman Bartholomeus Heemskerk, koopman, is geboren te Rotterdam op 12 november 1730 en stierf daar op 17 maart 1778. Hij handelde in 1761 als gemachtigde van zijn broer Jan te Aleppo, toen deze met Nicolaes Maseyk een firma oprichtte.⁴ In 1762 handelde hij namens Bartholomeus van den Santheuvel & Zoon, kooplieden te Amsterdam, later veel gezien als handelspartners van Jan Heemskerk junior.⁵

2. Abraham Heemskerk, te Rotterdam geboren op 3 december 1731, werd op 12 september 1749 geïmmatriculeerd aan de universiteit van Leiden en promoveerde tot *doctor medicinae*. Hij trouwde te Rotterdam op 13 februari 1759 met Cornelia Adriana Stocke uit Middelburg, die op 17 december 1760 te Rotterdam overleed. Aldaar hertrouwde Abraham op 9 april 1762 met Cornelia van Es, dochter van Gerard van Es en van Maria Post, te Rotterdam remonstrants gedoopt op 27 augustus 1734 en aldaar op 9 april 1763 met haar kind in de kraam overleden. Ten derden male trouwde Abraham Heemskerk op 18 december 1763 te Rotterdam met Catharina Johanna Westerbaen⁶ uit Katwijk aan de Rijn, geboren aldaar op 1 maart 1740 als dochter van Hendrik Westerbaen, lijndraaier en koopman, en van Catharina Langendael. Zij stierf te Rotterdam op 29 juli 1815, nadat zij daar op 1 mei 1789 weduwe was geworden. Zij was moeder van:

A. Margaretha Heemskerk is op 18 december 1771 te Rotterdam geboren, bleef ongehuwd, maakte haar testament op 27 januari 1799 en overleed op 16 februari daaraanvolgende. Zij werd drie dagen later bij haar ouders begraven in het familiegraf in de Waalse kerk.

3. Anna Maria Heemskerk, geboren te Rotterdam op 21 mei 1733, trouwde daar op 26 maart 1760 met de pondgaarder Jan Hermanus Meyster, haar volle neef, zoon van Ary Meyster en Maria Heemskerk. Hij is te Rotterdam gedoopt op 7 maart 1731 en werd daar begraven op 11 juni 1781. Zijn vrouw

---

2. Zij erfde het bij de boedelscheiding van haar moeder op 7 februari 1756. Deze had het krachtens de voor notaris Isacq Vroombroek op 24 februari 1744 te Rotterdam gepasseerde boedelscheiding van haar ouders verworven.

3. Zij erfde bij testament verleden voor notaris Willem Boon te Rotterdam op 13 mei 1738 samen met haar broer Abraham van haar oom Jan Hardewil.

4. Gemeentearchief Amsterdam, N 10795. p. 1442, 9 november 1761.

5. Gemeentearchief Amsterdam, N 11416, f 112, 24 juni 1762.

6. A. van der Marel, "Westerbaen. Een Zuid-Hollands geslacht van lijndraaiers, dichters, kunstschilders en theologen", *De Nederlandsche Leeuw*, LXXIX (1962) 157.

was hem op 25 mei 1767, vier dagen na haar overlijden te Rotterdam, voorgegaan in het graf van beider grootvader Harmanus Heemskerk.

4. Jan Heemskerk de jonge, volgt onder V.

5. Margaretha Heemskerk is te Rotterdam op 4 september 1737 geboren en stierf daar op 1 februari 1797. Op 25 mei 1762 was zij te Rotterdam getrouwd⁷ met Gerrit Schot, linnenkoper aldaar, geboren te Hazerswoude in april 1738 en overleden op 8 juni 1777 te Rotterdam. Hij werd begraven in het graf in de Grote Kerk, dat hij had geërfd van zijn moeder Susanna van Rijn. Op 7 juli 1779 hertrouwde⁸ zij aldaar met Anthony Westerbaen⁹, notaris en procureur te Rotterdam, op 17 november 1737 geboren te Katwijk en te Rotterdam overleden op 23 december 1820 na aldaar op 20 mei 1802 te zijn hertrouwd met Maria Meyster (1761-1828), dochter van Jan Hermanus Meyster en van Anna Marya Heemskerk. Hij was een zoon van Hendrik Westerbaen, lijndraaier en koopman, en van Catharina Langendael. De nalatenschap van Margaretha Heemskerk werd gedeeld voor notaris P. van der Hoeven jr op 1 juli 1821. Jan Jacob Bijsterus Heemskerk, Abram Heemskerk, Jan Hermanus Heemskerk, Ary Heemskerk, Anna Maria Heemskerk en haar man mr. Fabius, Hillegonda Heemskerk, Katharina Johanna Heemskerk, Margaretha Antonia Heemskerk en haar man prof. Schröder, en vier kinderen van Aryna Heemskerk en Kornelis van der Pot waren elk voor een gelijk elfde deel haar erfgenamen.

6. Aryna Heemskerk, geboren te Rotterdam op 15 mei 1740, stierf daar op 30 augustus 1764, vijf dagen na te zijn bevallen. Zij was op 16 december 1760 te Rotterdam getrouwd met Kornelis van der Pot, aldaar gedoopt op 12 april 1736 als zoon van Willem van der Pot en van Sara Bosch. Hij hertrouwde te Rotterdam op 24 november 1766 met Anna Jozina van Vollenhoven (dochter van Anthony van Vollenhoven en van Maria Messchaert) en stierf op 16 februari 1805 aldaar.

V. **Jan Heemskerk de jonge**¹⁰, te Rotterdam gedoopt op 1 augustus 1735, vestigde zich als koopman te Aleppo, waar hij in 1761 samen met de koopman Nicolaas Maseyk een contract van compagnieschap onder de firmanaam *Heemskerk, Maseijk & Compagnie*. In 1761 contracteerde Frans van Kerchem, koopman te Amsterdam en gemachtigde van de compagnie, Pierre Aubrij (ook Auber) junior om over land naar Marseille te reizen, daar in te schepen naar Aleppo en vervolgens gedurende zes jaar als boekhouder bij de firma te werken tegen een salaris van 400 leeuwendaalders, waarbij hij vrije overtocht, kost, huisvesting en dergelijke zou genieten.¹¹ Na de overeengekomen termijn bleef Auber in contact staan met de zaak: in augustus 1769 machtigde hij een koopman te Aleppo om voor het gerecht te bevestigen dat hij in consignatie aan *Heemskerk, Maseyk en*

---

7. De huwelijksvoorwaarden werden gemaakt voor notaris Willem Boon te Rotterdam op 3 juni 1762.

8. Huwelijksvoorwaarden voor notaris Peter Constantijn van Rijn te Rotterdam op 9 juli 1779.

9. Van der Marel, "Westerbaen", 157.

10. Gemeentearchief Amsterdam, N 13470, f 118, 22 februari 1773 (wisselprotest aangaande een te Bordeaux op 19 december 1772 uitgeschreven wissel van 400 écus ad 55_ groten met een termijn van twee usos, waarvan C.L. Burst de trekker en Johan Heemskerk junior de houder was).

11. Gemeentearchief Amsterdam, N 10793, p. 773, 9 juli 1761.

compagnie twee balen Frans laken had gestuurd, die voor zijn rekening werden verkocht voor 769 71/80 pesos van Aleppo. Hij had echter geen opdracht gegeven tot de verkoop van het textiel en de koopsom niet ontvangen; wel was voor hetzelfde bedrag een partij van zeven zakken galnoten verkocht, waarvan hij evenmin betaling had ontvangen. Van *Heemskerk, Mazeijk en co* eiste hij genoegdoening.¹²

Te Aleppo was Jan Heemskerk consul. Later vestigde hij zich als koopman en assuradeur te Amsterdam, waar hij op 1 januari 1771 met Guiljam van den Broeke de *Assurantie Compagnie* oprichtte en bestierde. Aandeelhouders konden voor een miljoen gulden intekenen op actiën van f 4000 per stuk. Later stond deze zaak bekend onder de naam *Assurantie compagnie van 1771 N.V.* en in 1959 werden alle aandelen op naam gesteld van de *Amsterdamsche Assurantie Associatie 'De Koepel' N.V.*

Heemskerk en Van den Broeke waren de directeuren van de compagnie, maar er was minstens een commissaris die de aandeelhouders vertegenwoordigde.¹³ Alleen in 1774, toen een katoendrukkerij buiten de Utrechtsepoort aan de Amstel voor f 48.000 werd verzekerd, luidde de naam *Assurantie Brand Compagnie Van den Broeke en Heemskerk*; in 1776 nam de *Nederlandsche Assurantie Compagnie* de polissen over.¹⁴ In hetzelfde jaar diende in de assurantiekamer te Amsterdam een proces van de erfgenamen van Volker van Jever (en van de belanghebbenden Peter Filipof Popof en Peter Steffanof Conef, kooplieden te Wologda in Rusland) tegen Guiljam van den Broeke en Jan Heemskerk junior, directeuren van de *Assurantie Compagnie* te Amsterdam in zake de verzekering van de huizen en fabrieken van genoemde Russen en de brand die hun eigendommen had getroffen.¹⁵

De compagnie handelde ook in onroerende goederen, zoals in 1773, toen zij het landgoed Grönnendahl met de gebouwen, bepoting, beplanting en dergelijke in het Riddersdistrict van het ambt Kopenhagen kocht en in 1774 voor f 22.000 verkocht aan de koning van Denemarken.¹⁶ Eveneens te Kopenhagen belegde de compagnie f 40.000 in de suikerraffinaderij van Johan Heinrich Wieke (ook Wiehé), samen met Christiaan van Orsoij en zonen en Bartholomeus van den Santheuvel & Zoon, die de directeuren van een negotiatie van 45.000 rijksdaalders in dit bedrijf waren; in 1773 eisten zij opening van de boeken.¹⁷ Van den Broeke en Heemskerk hadden de raffinaderij in 1771 verzekerd en in 1775 ontstond met de partners in de negotiatie.¹⁸

In 1771 ontving de *Assurantie Compagnie* als onderpand voor vorderingen de plantage *De Hoop*, later genaamd *L'Incertitude*, in de kolonie Demerary. Er

---

12. Gemeentearchief Amsterdam, N 11477, no 35, 7 augustus 1769.

13. Gemeentearchief Amsterdam, N 13479, f 235, 30 april en 1 mei 1775. N 13506, f 79, 4 februari 1782.

14. Gemeentearchief Amsterdam, N 12461, no 48, 30 januari 1782.

15. Gemeentearchief Amsterdam, N 15702, f 133, 26 februari 1776.

16. Gemeentearchief Amsterdam, N 13476, f 104, 2 september 1774.

17. Gemeentearchief Amsterdam, N 13471, f 418, 4 augustus 1773. N 13473, f 573, 30 oktober 1773.

18. Gemeentearchief Amsterdam, N 13480, f 466, 10 en 11 augustus 1775.

ontstond in 1776 onenigheid met de firma Bartholomeus van den Santheuvel & Zoon, die een vordering van *f* 54.224½ claimde op de plantage, die werd getaxeerd op een waarde van *f* 91.675. Door de tijdsomstandigheden was het ongunstig het bedrijf te liquideren, maar Heemskerk toonde zich bereid het beheer over te nemen en er 52 obligaties van *f* 1000 op uit te geven.¹⁹ De uitgifte volgde in mei 1777; de rente zou 6% zijn, de eerste tien jaar was er geen aflossing mogelijk, daarna zou de rente minstens 10% bedragen.²⁰ Te Demerary had hij meer belangen als directeur van een negotiatie van *f* 48.000 tegen 6% op de plantage *La Nouvelle Flandre* aan de westkust van de Rio Demerary.²¹ In Suriname behartigde hij belangen van de firma Bartholomeus van den Santheuvel & Zoon.²²

Voorts had Jan Heemskerk een of meer schepen in de vaart. Als medereeder en boekhouder verkocht hij op 11 oktober 1779 op een veiling voor *f* 16.420 het fregatschip Jan Jacob, waarop Jan Roelofs de Groot kapitein was.²³ In 1788 kocht hij voor *f* 6750 het schip De Vrouwe Catharina²⁴ en in 1795 machtigde hij zijn zoon Jan Jacob Bijsterus Heemskerk in Altona een aantal schepen te verkopen.²⁵

Op 19 februari 1772 trouwde Jan Heemskerk te Amsterdam met Geertruid Bijsterus. Een half jaar later liet hij zich inburgeren te Amsterdam.²⁶ Hij woonde bij zijn schoonouders aan de Herengracht 72 en kocht na het overlijden van dr. Bijsterus in september 1783 voor *f* 25.100 het *huis & erve, staande en geleegen op de Heeregracht aan de westzijde, 't zesde huis benoorden de Heestraat*.²⁷

Geertruid, dochter van dr. Jacobus Bijsterus, een remonstrantse arts, en van Hillegonda Petronella van den Ende, is te Amsterdam gedoopt op 18 februari 1746, werd daar weduwe op 9 maart 1799 en stierf er op 18 november 1828. Zij was de moeder van:

1. Jan Jacob Bijsterus Heemskerk, volgt onder VI.

Hij was directeur van de Oostersche Handel en Rederij en lid van de firma Gebroeders Heemskerk op West-Indië en op de Levant. Aanvankelijk woonde hij bij zijn moeder aan de Herengracht, maar in 1816-1839 bewoonde hij nummer 102.²⁸ Hij behoorde tot de initiatiefnemers van het philhelleense comité, dat in februari 1822 een steunactie lanceerde met een oproep in de *Amsterdamsche Courant*, die aanving met de woorden: "Verschrikkelijk is de toestand van veele duizende Grieksche Christenen,

---

19. Gemeentearchief Amsterdam, N 12749, f 100, 16 april 1777.

20. \gasd, N 12750, f 18, 27 mei 1777.

21. \gasd, N 14177, f 361, 22 april 1779.

22. Gemeentearchief Amsterdam, N 12454, f 543, [1775?]. N 12760, ff 30 en 31, 1 september 1780.

23. \gasd, N 13479, f 595, 5 november 1779.

24. \gasd, N 16390, f 297, 7 juni 1788.

25. \gasd, N 16419, f 808, 5 december 1795.

26. Gemeentearchief Amsterdam, Poorterboek 25, p. 165, 13 oktober 1772.

27. \gasd, Kwijtscheldingen 157, f 566, 5 december 1783. *Vier eeuwen Herengracht* (2 stukken; Amsterdam 1976) II, 419.

28. *Vier eeuwen Herengracht*, II, 430.

wien het thans tot eene misdaad wordt aangerekend hunnen Godsdienst te blijven belijden."²⁹

2. Geertruid, jong overleden.
3. Hillegond, jong overleden.
4. Mr. Hermanus Bartholomeus Heemskerk, gedoopt te Amsterdam op 19 oktober 1777, ging in 1799 aan de universiteit van Leiden rechten studeren³⁰, werd advocaat en overleed te Demerary op 17 december 1811.
5. Anna Maria Heemskerk, gedoopt te Amsterdam op 13 maart 1779, trouwde daar op 5 juli 1803 met mr. Jan Fabius en stierf er op 21 april 1848. Fabius was advocaat en notaris te Amsterdam, waar hij op 11 februari 1776 gedoopt als zoon van Gerhardus Fabius en Friederika Wilhelmina Biebericher. Hij was raadsheer van het provinciale gerechtshof in Noord-Holland en kolonel-commandant van de schutterij van Amsterdam. Het Stedelijk Museum te Amsterdam bewaart in het dépot een geschilderd portret van hem in vol ornaat als commandant van het 'eerste regiment der schieterij' uit 1826. In 1829 kocht hij Herengracht nummer 442, waar hij met zijn vrouw ging wonen.³¹ Hij was een actieve philhellenist.³² Te Amsterdam is hij op 11 november 1850 overleden.
6. Hillegonda Geertruid Heemskerk, gedoopt te Amsterdam op 26 maart 1780, stierf ongehuwd te Maarssen op de buitenplaats Otterspoor op 20 juli 1848.
7. Abraham Heemskerk, volgt onder VIbis.
8. Catharina Johanna Heemskerk, te Amsterdam gedoopt op 12 mei 1785, woonde in het ouderlijke huis aan de Herengracht, waarvan zij in 1848 het gehele eigendom verwierf. Zij verkocht het in 1849 voor f 11.000 en vertrok in 1849 naar Utrecht, waar zij op 16 augustus 1867 overleed. Zij was ongehuwd gebleven.
9. Margaretha Antonia Heemskerk werd op 1 december 1786 te Amsterdam gedoopt, trouwde daar op 29 april 1809 met Johan Frederik Lodewijk Schröder en stierf te Utrecht op 29 november 1852. Haar man was te Dörnberg in Westfalen gedoopt op 31 oktober 1774, studeerde aan het atheneum te Amsterdam en in 1795-1798 theologie te Halle, werd proponent bij de lutherse gemeente te Amsterdam, was later directeur-commandant van het Instituut voor de Marine te Enkhuizen en was op 25 januari 1816 benoemd tot hoogleraar in de wis- en natuurkunde aan de universiteit van Utrecht.
10. Jan Hermanus Heemskerk, gedoopt te Amsterdam op 4 april 1788, was achtereenvolgens officier, koopman en grondbezitter. Hij trouwde te Amsterdam op 27 oktober 1813 met Margaretha Elizabeth Schröder, die daar was gedoopt op 9 juli 1790 en overleed in huize Rijnvliet te Oudenrijn op 11 september 1830. Zij was een dochter van Gottfried Dietrich Schröder en Sophia Christina Gerhardina Petersen. Heemskerk hertrouwde in De Meern op 30 mei 1832 met Christina Maria Schneider, dochter van Nicolaas Georg Schneider en van Rebecka Catharina Bergsche. Zij is gedoopt te Amsterdam

---

29. J.H.A. Ringeling, "Het eerste philhelleense comité in de Nederlanden", *Amstelodamum*, maandblad LI (1964) 146.

30. *Album studiosorum academiae Lugduno Batavae MDLXXXV-MDCCCLXXXV. Accedunt nomina curatorum et professorum per eadem secula* ('s-Gravenhage, 1885) 1192.

31. *Vier eeuwen Herengracht*, II, 550.

32. Ringeling, "Het eerste philhelleense comité", 150, 151.

en stierf te Utrecht op 12 juli 1842. Aldaar overleed J.H. Heemskerk op 14 juni 1857.

11. Ary Heemskerk, volgt onder VI ter.

VI bis. **Abraham Heemskerk**, koopman, is te Amsterdam gedoopt op 25 januari 1782. Samen met zijn broers Harman Bartholomeus Heemskerk en Jan Jacob Bijsterus Heemskerk kocht hij op 8 mei 1807 het poorterschap van Amsterdam.³³ Aldaar trouwde hij op 29 april 1809 met Joanna Jacoba Stuart uit Dokkum, die daar op 6 juni 1789 was gedoopt als dochter van dominee Martinus Stuart en Theodora Magdalena Robbé en te Amsterdam op 22 december 1853 stierf. Abraham was haar op 15 november 1848 voorgegaan. Hun enige kind volgt onder VII.

VII. **Mr. Jan Heemskerk Azn** (Amsterdam, 30 juli 1818 - 's-Gravenhage, 9 oktober 1897), ging als dertienjarige rechten en letterkunde studeren aan de universiteit van Amsterdam, 1831-1838 en was tussentijds (1833) geïmmatriculeerd aan de universiteit te Utrecht als *Janus Heemskerk Abr. fil. (...) Ex Athen. Amst. in nostram venit Academiam*.³⁴ Hij promoveerde te Amsterdam op 14 maart 1839³⁵ en werd raadsheer van het gerechtshof te Amsterdam. Daarna was hij achtereenvolgens lid van de Tweede Kamer, minister van Binnenlandse Zaken, raadsheer bij de Hoge raad, lid van de Raad van State en minister van Staat. Voort was hij lid van de commissie van toezicht over de genees-, heel- en verloskundige school te Amsterdam. Te Utrecht trouwde hij op 1 oktober 1846 met zijn nicht Anna Maria Heemskerk, dochter van de koopman Ary Heemskerk en van Maria Anna Wilhelmina van der Voort. Hun kinderen waren:

1. Een jong overleden zoon.
2. Jacoba Joanna Emilia Heemskerk, geboren te Amsterdam op 20 september 1847, overleden te 's-Gravenhage op 19 juli 1915.
2. Mr. Adrianus Heemskerk is op 3 december 1848 te Amsterdam geboren. Het matrikel van de universiteit van Utrecht geeft:³⁶ *Athen. Amst. alumnus, examen admissionis subiit in Academia Lugduno-Batava d. 12 m. Jun. 1865*, -een jaar later ging hij te Leiden studeren.³⁷ Hij werd raadsheer bij het Hof van Appèl te Caïro en was daarna arrondissementsrechter te Amsterdam. Hij was medewerker van het rechtskundige tijdschrift *Themis*. Op 2 december 1908 is hij te 's-Gravenhage overleden. Hij was homosexueel.
3. Bram Heemskerk (Renatus Abraham), geboren te Amsterdam op 16 november 1850, werd op 25 september 1866 ingeschreven aan de universiteit van Leiden³⁸ en was kandidaat in de rechten toen hij aldaar op 13 april 1869 overleed. Na zijn overlijden mocht Theodorus, die te Delft studeerde, van zijn vader naar Leiden.
4. Theodorus Heemskerk, volgt onder VIII.
5. Maria Anna Wilhelmina Heemskerk is op 31 maart 1856 te Amsterdam geboren en stierf ongehuwd te 's-Gravenhage op 7 september 1884.

---

33. Gemeentearchief Amsterdam, Poorterboek 31, p. 204.

34. *Album studiosorum academiae Rheno-Traiectinae*, 299.

35. *Album academicum van het Athenaeum Illustre en van de universiteit van Amsterdam, bevattende de namen der hoogleeraren en leeraren van 1632 tot 1882 en der studenten van 1799 tot 1882* (Amsterdam, 1882) 51.

36. *Album studiosorum academiae Rheno-Traiectinae*, 473.

37. *Album studiosorum academiae Lugduno Batavae*, 1402.

38. *Album studiosorum academiae Lugduno Batavae*, 1404.

6. Cateau Heemskerk (Catharina Johanna), geboren te Amsterdam op 27 januari 1865, trouwde op 31 mei 1889 met mr. Hendrik Jacob Albert Mulder (REK), zoon van prof. dr. Louis Mulder en van Adriana van Beek. Hij is te Deventer geboren op 20 juni 1863, studeerde rechten en werd advocaat. Bovendien was hij gemeenteraadslid van Den Haag. Daar is hij op 15 december 1899. Zijn weduwe hertrouwde te Baarn op 10 november 1904 met Gerardus Adrianus van Wageningen, landbouwkundig ingenieur, zoon van Cornelis van Wageningen en van Petronella Maria van Driel. Hij is te Dordrecht geboren op 25 november 1873 en stierf te Hellendoorn op 24 september 1945. Dit huwelijk werd door de arrondissementsrechter te Arnhem ontbonden op 22 oktober 1925. Hun zoon Jan werd burgemeester van Woubrugge. Op 8 juni 1938 is Cateau Heemskerk in Den Haag overleden.
7. Jan Frederik Heemskerk, volgt onder VIIIbis.

VIII. **Mr. Theodorus Heemskerk**, geboren te Amsterdam op 20 juli 1852, studeerde rechten³⁹ en werd advocaat en procureur. Later bracht hij het tot plaatsvervangend kantonrechter. Evenals zijn vader ging hij in de politiek. Hij was wethouder van Amsterdam, lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland, lid van de Tweede Kamer, minister van Binnenlandse Zaken, lid van de Raad van State, minister van Justitie en minister van Staat. Hij stierf op 12 juni 1932 te Utrecht, waar hij in het diaconessenziekenhuis was geopereerd.

Dolf Kruger *ex matre* Heemskerk te Torsby (Zweden) bewaart een kalender-agenda⁴⁰, waarvan op het schutblad is geschreven:

J.J.E. Heemskerk

5 Dec. 1877

M.A.W. Heemskerk

16 januari: 1878. Plotseling overlijden van den Hr. Pape

27 januari: Cateaus verjaardag. geb. 1865. Moge haar onrustig hart ook het geluk in zich zelve vinden.⁷⁸

15 februari: Jan's verjaardag

29 februari: Weder naar Amsterdam gegaan na de ellendige ontdekkinge in de verloopen week in den Haag gedaan, 1886⁴¹

1 maart: De droevige mededeeling aan Marie Hartsen gedaan door Theodoor, 1880

2 maart: van 't zelfde jaar. Hunne scheiding tot... 1 Juli 1881

10 maart: Theodoor's gang naar het derde casino, 1880

11 maart: Theodoor het jawoord van Marie Hartsen ontvangen, 1879

28 maart: Marie Hartens's verjaardag

21 april: 1878 Jan Kalf's morgens gestorven. 1ste Paaschdag. Natuur prachtig ontloken

22 april: Verjaardag van Catherine Pompe v. M.⁴²

30 april: Verjaardag van Dorine Matthes

18 mei: Het huisje in de Tulpstraat te Amsterdam met Theodoor betrokken, 1878

17 juni: Verjaardag van Joanna Quarles v. U.⁴³

---

39. Hij was lid van de *Debating Society Leiden*, waarvoor hij ooit een toespraak hield (*Stellingen verdedigd op de Debating-Society van hare oprichting 19 Januari 1866 tot 23 Februari 1898* (Leiden, 1898).

40. J.J.L. ten Kate, *Het Boek der Gedachtenis voor elken dag des jaars* (Haarlem, 1877).

41. Vermoedelijk staat er 1880.

42. Pompe van Meerdervoort.

43. Quarles van Ufford.

1 juli:1881. Theodoor geëngageerd met Marie Hartsen
 7 juli:1881 Theodoor engagement publiek
 15 juli:Mama's verjaardag
 17 juli:Verjaardag van den heer Saaymans Vader
 27 juli:Papa uit Diekirch naar den Haag teruggeroepen om een ministerie te helpen vormen,
 dat echter toch per slot zonder zijne medewerking werd samengesteld (1879)
 30 juli:Papa's verjaardag
 17 juli:Van Theodoor en Marie een zoon geboren, Cornelis Jan (1882)
 18 augustus: het ministerie in de Staatscourant (1879)
 28 augustus: Betsy Stuart verjaardag
 3 november:Neef Martinus Cohen Stuart aan den typhus gestorven 1878, op 54 jarigen leeftijd
 12 december:28 Dec. 1798 Oom Dorus geb. 19 Oct. 1877 overleden

Te Hilversum trouwde Theodorus Heemskerk op 3 november 1881 met jonkvrouw Maria Cornelia Hartsen, geboren te Amsterdam op 28 maart 1857 en daar overleden op 12 november 1886. Zij was een dochter van jonkheer Cornelis Hartsen, koopman en assuradeur, reder en lid van de firma Gebroeders Hartsen, lid van de Provinciale Staten van Noord-Holland, lid van de Eerste Kamer, staatsraad, minister van Binnenlandse Zaken en gemeenteraadslid van Den Haag, en van Sara Cornelia Wilhelmina van Lennep, *dame du palais*.

Correspondentie Theodoor - Marie c.s.:

- 29 maart 1880: Maria aan Theodoor. Theodoor was 's middags langs geweest voor het verjaardag, maar Maria was al weg. Hij liet het boek *Lichtstralen* voor haar achter. Eigenlijk is Theodoor haar lichtstraal, maar dat wil ze niet zo zeggen. Ze noemt hem 'schatje'.
- Amsterdam, 18 april 1880: Maria aan Theodoor. *Je bent een allerliefst perssontje!* Onthoud dat, want ik zal het je geruime tijd niet kunnen herhalen.
- Cannes, 2 mei 1880: Maria aan Theodoor, met een gedroogde bloem. Ze hebben elkaar afgelopen zaterdag (toen was ze in Marseille) 8 dagen geleden voor het laatst gezien.
- Marienberg bei Boppard, 3 mei 1881: Maria aan Theodoor.
- Marienberg, 12 mei 1881: Maria aan Theodoor. Kuuroord. Papa schrijft gedrukte brieven over de financiële rampen van de laatste dagen.
- Hilversum, 11 juni 1880: Marie aan Theodoor.
- Hilversum, 30 juni 1880:
- Hilversum, 4 juli 1880: Cornelis Hartsen aan Theodoor. Ik heb uw geschrift ontvangen. *Ofschoon het mij bevreedt, dat de inhoud aan mij werd gericht, en alle relaties tusschen U en mijne omgeving zijn verbroken, heb ik dien toch met belangstelling gelezen.*
- Amsterdam, 7 juli 1880: Theodoor aan 'hoogwelgeboren heer' (Cornelis Hartsen?).
- Hilversum, 6 augustus 1880: Marie aan Theodoor.
- Hilversum, 17 augustus 1880: Marie aan Theodoor.
- Brieg, 11 september 1880
- Hilversum, 12 oktober 1880
- Hilversum, 7 november 1880
- Amsterdam, 11 december 1880: Theodoor aan Schatje! w.g. *Je liefste broer.*
- Hilversum, 22 juli 1881: Theodoor aan *Lieve kleine Mies*. O.a. over mevr. Hartsen.
- Hilversum, 1 augustus 1881: Theodoor aan *lieve Mies*. O.a. over mama, Mies is dus een zusje.

- Broeckhuizen, 7 augustus 1881: Theodoor aan Mies.
- Hilversum, 18 augustus 1881: Marie aan Marie.
- Hilversum, 2 september 1881: Marie aan Marie.
- Baden-Baden, 8 november 1881: Theodoor aan Mies. Kreeg vandaag diverse brieven, o.a. van Papa Hartsen.
- Baden-baden, 9 november 1881: Theodoor aan Mies. Wil een boek van zijn studeerkamer

Op 2 januari 1891 hertrouwde Theodorus Heemskerk te Sint-Petersburg met Lydia von Zarembo (anders genaamd De Kalinowa-Zarembo), dochter van Nicolaus von Zarembo, directeur van het Petersburgse conservatorium, en van Jacobina Philippine von Klügen. Zij is te Sint-Petersburg geboren op 16 maart 1869 en overleed in Den Haag op 23 oktober 1955.

Uit het eerste huwelijk zijn geboren:

- 1.Cornelis Jan Heemskerk, volgt onder IX.
- 2.Anna Heemskerk (Anna Sarah), geboren te Hilversum op 4 oktober 1883, trouwde te Amsterdam op 3 september 1909 met Joop Krüger (Johannes), predikant, geboren te 's-Gravenhage op 26 april 1881. Hij was een zoon van de Haagse manegehouder Detleff Krüger en van Catharina Verbeeck.
- 3.Madelon Heemskerk, geboren te Amsterdam op 1 april 1885.

Uit het tweede huwelijk:

- 4.Dé Heemskerk (Adelaïde), geboren te Amsterdam op 3 januari 1893, trouwde daar op 28 februari 1911 met de kunstschilder Eduard Gerdes, die op 3 januari 1887 te Amsterdam was geboren als zoon van Eduard Julius Gerdes en van Arnolda Anthonia Maria Wilhelmina Schade van Westrum. Nadat op 27 januari 1930 te Amsterdam de echtscheiding was voltrokken, hertrouwde Gerdes op 10 januari 1931 te Gardelegen in Saksen met Dorothee Helena Cäcilie Bünnig. Hij stierf te 's-Gravenhage op 10 mei 1945.
- 5.Frederik Heemskerk, volgt onder IXbis.

IX. Mr. Cornelis Jan Heemskerk is op 17 augustus 1882 te Hilversum geboren, studeerde rechten en werd advocaat en procureur te 's-Gravenhage. Daarna was hij arrondissementsrechter te Amsterdam. Te Southampton trouwde hij op 7 januari 1909 met Annie Frances Hoskyn, geboren te Yloilo op de Philippijnen op 17 februari 1875, dochter van Richard Franklin en van Isabella Kerr. Hun kinderen zijn:

- 1.Theo Heemskerk (Theodoor Richard), geboren te Hilversum op 15 december 1911, werd leraar-Engels en beëdigd vertaler. Van zijn vader erfde hij pakhuizen aan de Leidsegracht, die werden beheerd door Jan van Wageningen. Op 30 april 1941 trouwde hij te Amsterdam met Johanna Anna Maria Bouma, dochter van Tadijus Bouma en van Anna Catharina Dominica Blom. Zij is te Amsterdam geboren op 29 december 1910. Op 27 juni 1946 werd het huwelijk ontbonden, waarna Jos Bouma op 24 september 1947 hertrouwde met Georg Heinrich Krüger *ex matre* Heemskerk. Theo Heemskerk hertrouwde te Amsterdam op 1 juli 1952 met Elisabeth Cornelia Maria van Royen, die aldaar is geboren op 11 december 1906 als dochter van Antonius Willem Julius van Royen en van Catharina Christina Ribbens. Zij was de weduwe van Theodorus Wilhelmus van der Wal. Theo heeft in een gekkenhuis gezeten. De kinderen stammen uit het eerste huwelijk:

A. Jon Heemskerk (Johan Theodoor), geboren te Amsterdam op 14 augustus 1941, werd hofmeester bij de Koninklijke Marine en biende op Biak, Nieuw-Guinea.

B. Marianne Heemskerk (Marianne Francisca), geboren te Amsterdam op 4 maart 1944. Zij is schilderes en woont in Ierland.

IXbis. **Mr. Frederik Heemskerk** (Frits), geboren te Amsterdam op 9 juni 1895, was achtereenvolgens advocaat en procureur, lid van het Hof van Justitie en kantonrechter te Paramaribo. Te Heerde trouwde hij op 23 januari 1923 met Dora Versteeg (Marie Theodora, *ulgo* Dop), dochter van Jacob Versteeg en van Henriette des Amorie van der Hoeve. Zij is te Heerde geboren op 27 maart 1898.

Kinderen:

1. Emilia Heemskerk, geboren te Laren op 17 november 1927, trouwde te Delft op 24 maart 1956 met Johannes Dirk Remijnse, geboren te Utrecht op 12 oktober 1920, zoon van prof. dr. Johan Gillis Remeijnse en van Jenne Francisca van der Made. Hij is werktuigkundig ingenieur en was directeur van Kemper en Van Twist Diesel N.V. te Dordrecht.

2. Jaap Heemskerk (Jakob), gedoopt te Leiden op 13 mei 1931, studeerde bouwkunde aan de T.H. te Delft en werd architect. Op 19 maart 1960 trouwde hij te Delft met Maud Barbara Bryan, geboren te Blitar (Kediri) op 27 april 1934, dochter van Johan Charles Bryan en van Jeanette Christina Antonia Idenburg.

3. Frederik Heemskerk, geboren te Bussum op 24 februari 1939, studeerde rechten.

VIIIbis. **Jan Heemskerk** (Jan Frederik), geboren te 's-Gravenhage op 15 februari 1867, was betaalmeeester, laatstelijk te Leeuwarden, en vervolgens gemeenteraadslid te Middelburg en lid van de Tweede Kamer. Te Middelburg is hij overleden op 11 september 1944. In Den Haag trouwde hij op 23 november 1893 met jonkvrouwe Sophia Petronella Wilhelmina Beelaerts van Blokland, dochter van jonkheer Willem Anne Beelaerts van Blokland en van Wilhelmina Johanna van der Schooren. Zij is te 's-Gravenhage geboren op 8 januari 1867 en stierf aldaar op 19 januari 1913. De kinderen uit dit huwelijk zijn:

1. Wilhelmina Anna Heemskerk is te Sas van Gent geboren op 18 juli 1897 en trouwde te Bad Harzburg (Brunswijk) op 14 maart 1923 met de koopman Georg Mielziner; hun huwelijk werd te Middelburg ontbonden op 24 oktober 1945. Deze zoon van Benjamin Mielziner en Maria Theresia Widmann is op 29 juli 1886 in Brunswijk geboren en is daar omstreeks februari 1951 overleden.

2. Jan Willem Heemskerk, geboren te Sas van Gent, werd kapitein bij de jagers en was vervolgens hoofdcommies bij het Ministerie van Defensie. Als nazi was hij na de oorlog niet meer welkom in het leger. Te Venlo trouwde hij op 29 juli 1924 met Johtje te Loo (Johanna Margaretha Christina), geboren te Winterswijk op 19 augustus 1901 als dochter van Fredericus Cornelis te Loo en van Johanna Cornelia Alberdina Bruins. Zij werden de ouders van:

A. Frits Heemskerk (Frederik Jan), geboren te Venlo 8 juni 1925, studeerde af in de physica en ging bij Philips werken. Te Naarden trouwde hij op 23 april 1960 met Hanneke Lameris (Hendrica Everdina Johanna), geboren te Hengelo op 12 september 1930, dochter van prof. dr. Herman Lameris en van Everdina Hendrika van Spanje.

- B.Fietje Heemskerk (Sophia Johanna), geboren te Blerick op 15 mei 1927, arts, trouwde te 's-Gravenhage op 19 april 1960 met Hendrik Veenstra, zoon van Jitze Veenstraat en van Aukjen Veenstra. Hij was afgestudeerd in de theologie en eerder getrouwd geweest met wijlen Maria Wilhelmina Broerse.
- C.Ds. Jan Theodoor Heemskerk is te Blerick geboren op 1 maart 1929 en werd gereformeerd predikant. Te IJsselmonde trouwde hij op 21 maart 1959 met Margaretha Johanna Ouwens, kandidaat in de rechten. Deze dochter van Jan Clement Ouwens en Margaretha Johanna Lindenberg is op 7 november 1935 geboren.
- D.Mr. Willem Herman Heemskerk, geboren in Den Haag op 10 januari 1935, studeerde theologie aan de VU en vervolgens rechten. Hij is raadsheer bij de Hoge Raad. Te Culemborg trouwde hij op 11 juni 1960 met Toke de Vor (Cato Clara Goziena), geboren in Ten Boer op 23 juli 1937, dochter van dominee Jacob Arie de Vor en van Gerharda Cornelia Berends. Zij heeft in Leiden medicijnen gestudeerd.

Matthias Heemskerk (1809-1889) handelde onder de firma Gebroeders Heemskerk en was directeur van de Assurantie-Compagnie. In 1854 kocht hij voor f 62.500 Herengracht nummer 446, waar hij ging wonen en kantoor houden, maar twee jaar later (zonder de aanbouwsels) verkocht voor f 44.000.⁴⁴ Hij was getrouwd met Catharina Anthonia Rauwenhoff.

Hendrik Jan Heemskerk, commissionair in effecten, geboren te Amsterdam in 1844, trouwde te Overveen met Johanna Hintzen, die stierf in 1914. Hij betrok in 1892 Herengracht 452.⁴⁵

Abraham Heemskerk werd in 1847 gevraagd als directeur van de Hallo-gasfabriek, vroeg drie maanden bedenktijd en bedankte voor die waren verstreken.⁴⁶

Jan Heemskerk uit Amsterdam ging in 1827 studeren te Utrecht. *Probatus testimoniis Virorum Cl. van Heusde et Schröder*, vermeldt het matricel.⁴⁷

Hermannus Heemskerk uit Amsterdam, 19 jaar oud, ging op 4 juni 1833 te Leiden studeren.⁴⁸

Album academicum van het Athenaeum Illustré en van de universiteit van Amsterdam, bevattende de namen der hoogleeraren en leeraren van 1632 tot 1882 en der studenten van 1799 tot 1882 (Amsterdam, 1882)

p. 51: Herman Heemskerk uit Amsterdam 1832-1837

Th. Heemskerk, prop. 1838

A. Heemskerk, 16 jaar, rechten in 1866

---

44. *Vier eeuwen Herengracht*, II, 552.

45. J.F.L. Balbian de Vester, "De bocht van de Herengracht", *Amstelodamum*, jaarboek XXVII (1930) 221.

46. A. Stolp, "F.J. Hallo als fabrikant van vloeibaar gas", *Amstelodamum*, jaarboek LXXII (1980) 133.

47. *Album studiosorum academiae Rheno-Traiectinae (1636-1886)* (Utrecht, 1886) 269.

48. *Album studiosorum academiae Lugduno Batavae*, 1299.

Niet gelezen:

Gemeentearchief Rotterdam, Noterieel archief

N 953, 719, 741, 954: Harmanus Jans Heemskerk, zeilmaker, en Maria Kruijt

N 954, 525: Harmanus Heemskerk

N 959, 846: Jan Heemskerk x Catharina Beerwouts

N 960, 150, 169 (69?): Jan Heemskerk

N 1047, 54: Jan Heemskerk

N 1128, 249: Harmanus Heemskerk

N 1203, 111: Jan Heemskerk

N 1329, 58: Jan Heemskerk

N 1331, 101: Jan Heemskerk

N 1331, 233, 246: Harmanus Heemskerk

N 1331, 441, 449, 465-469, 472, 495, 497: Beatrix en Jan Harmans Heemskerk

N 1334, 115, 392: Abraham, Jan en Annetje **van** Heemskerk

N 1334, 339: Grietje, Annetje, Abraham en Jan Heemskerk

N 1335, 115, 127: Abraham Jans en Johan Heemskerk

N 1335, 201: Jan Abrahams Heemskerk

N 1336, 41: Harmanus Heemskerk

N 1336, 299: Jan Abrahams Heemskerk

N 1553, 955: Hermanus Heemskerk, zeilmaker

N 1555, 1525: Harmanus Heemskerk

Index ca N 900-1550: *vide* Johannes en Pieter Heemskerk

Elly Bijsterus Heemskerk, violiste bij het concertgebouworkest, was een goede vriendin ('in het netje') van Willem Mengelberg en beheerde diens nagelaten chalet te Engadin in Zwitserland *Chasa Mengelberg* (rustoord voor kunstenaars?).